

نام:	بسمه تعالی	شماره صندلی:	کلاس:
نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان	تاریخ امتحان:	1399 / 10 / 16
نام پدر:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ابهر	مدت امتحان:	75 دقیقه
نام آموزشگاه:	دبیرستان الزهرا	امتحان درس:	علوم و فنون ادبی 3 پایه: دوازدهم انسانی
		نام دبیر:	عربلو
		تعداد صفحات:	4 صفحه (1)

بارم	تاریخ ادبیات (2 نمره)
1	1- جاهای خالی را با واژه ی مناسب پر کنید. الف) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش نامه ی فارسی پرداخت.....بود. ب) ترجمه آثار اروپایی در ایران با تاسیس چاپخانه در زمانآغاز شد. پ) شاعر و موسیقی دان بزرگ عهد مشروطیت که تصنیف هایش مشهور است . ت) موضوع کتاب « تاریخ بیداری ایرانیان » است .
0/5	2- نویسندگان آثار زیر را نام ببرید . الف) منشآت (ب) چرند و پرند
0/25	3- توضیحات زیر کدام شخصیت ها را معرفی می کند ؟ الف) فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود . وی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت . (.....) ب) در به کار گیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت داشت . تفکرات شخصی او ، مانع از آن می شود که در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار گیرد . (.....)
0/25	سبک شناسی (2) نمره
0/75	4- سروده ی زیر را بخوانید و یک ویژگی فکری، یک ویژگی ادبی و یک ویژگی زبانی ان را بنویسید. خانه ای کاو شود از دست اجانب اباد جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن زاشک ویران کنش ان خانه که بیت الحزن است بدر ان جامه که ننگ تن و کم از کفن است

نمره با عدد	نمره تجدید نظر	نمره با عدد
نمره با حروف	در صورت داشتن اعتراض	نمره با حروف

5- هر یک از ویژگی های زیر، مربوط به کدام یک قلمروهای سه گانه ی (زبانی ، ادبی، فکری) دوره بیداری (مشروطه) است؟ بارم

0/25 الف) مردم به سرودن قالب های ((مستزاد و چهار پاره)) و تصنیف شعر رغبت بیشتری داشتند.

0/25 ب) نگرش شاعران از کلی نگری و ذهنیت گرایی به جزئی نگری و عینیت گرایی تغییر کرد.

0/5 6- از بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری است .

0/25 7- همه ی گزینه های زیر به جز.....از موضوعات مورد توجه نویسندگان دوره بیداری است.

1) حقوق مدنی زنان 2) توجه به خرافات 3) طنز سیاسی-اجتماعی 4) دشمنی با استعمار و استبداد

زبان شناسی (6) نمره

2/5 8- آرایه ادبی مراعات نظیر ، تضمین ، تلمیح ، تناقض ، و لف و نشر را در ابیات زیر مشخص کنید.

الف) دل و کشورت جمع و معمور باد / ز ملکوت پراکندگی دور باد (.....)

ب) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش / هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست (.....)

ج) من مسلمانم / قبله ام یک گل سرخ / جانمازم چشمه ، مهرم نور / دشت سجاده من. (.....)

د) درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد، « کاد الفقر ان یكون کفرا» (.....)

ه) غمش در نهان خانه ی دل نشیند / به نازی که لیلی به محمل نشیند (.....)

0/5 9- در بیت زیر کدام آرایه ادبی دیده میشود و لازمه ی دریافت معنوی و لذت بردن از این آرایه چیست؟

گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ / نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا

1/25 10- نوع لف و نشر را در بیت زیر بنویسید.(مرتب-نامرتب) و لف و نشر ها را مشخص کنید.

فرو رفت و بررفت روز نبرد / به ماهی نم خون و برماه، گرد

0/25 11- در شعر زیر کدام آرایه بارز است؟

گر چه گاهی شهبابی / مشق های شب آسمان را / زود خط می زد و محو می شد / باز در آن هوای مه آلود / پاک کن هایی

از ابر تیره / خط خورشید را پاک می کرد.

تلمیح 2- تضمین 3- مراعات نظیر 4- جناس

نام : _____ بسمه تعالی شماره صندلی : _____ کلاس : _____

نام خانوادگی : _____ اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان تاریخ امتحان : 1399 / 10 / 16

نام پدر : _____ مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ابهر مدت امتحان : 75 دقیقه

نام آموزشگاه : دبیرستان الزهرا امتحان درس : علوم و فنون ادبی 3 پایه : دوازدهم انسانی نام دبیر : عربلو تعداد صفحات : 4 صفحه (3)

12- آرایه های تناقض، تضاد را به طور کامل در ابیات زیر نمایش دهید.

0/5 الف (فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را

0/5 ب (گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز فرمان برمت جانا ، بنشینم و برخیزم

موسیقی شعر (6) نمره

1 13-وزنهای گروه ((ب)) متعلق به کدام ابیات گروه ((الف)) می باشد.(توجه از گروه ((ب)) یک مورد اضافی است.

الف	ب
ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی	مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن
شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست	مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
کشتی شکستگانیم، ای باد شرطه برخیز	مفاعیلن
ز کوی یار میآید نسیم باد نروزی	فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن
برافروزی	مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن
	مفعولن فاعلات مفاعیلن فاعلن

1 14- برای بیت زیر کدام وزن ترجیح داده شده است؟ چرا؟

تارفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت

الف (مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعولن ب (مستفعل مستفعل مستفعل مستف

15 - جدول زیر را کامل کنید.

همت طلب از باطن پیران سحر خیز زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند (حافظ)

پایه های آوایی				
نشانه های هجایی				
پایه های آوایی				
نشانه های هجایی				
وزن				

0/5 16- تقطیع نمونه های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد.

الف) گیسوی من ب) درافکندم

(- UU -) (- - - U)

17- بیت زیر را تقطیع کرده و اختیارات زبانی (بلند تلفظ کردن ((و)) عطف- حذف همزه- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) را مشخص کنید .

2

گر از این منزل ویران به سوی خانه روم دگر آنجا که روم عاقل و فرزانه روم

نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)

18- شعر زیر از فرخی یزدی شاعر دوره ی بیداری است. آن را بخوانید و به سوالات زیر پاسخ دهید

آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی

تا مگر به دست آرم دامن وصالش را می دوم به پای سر در قفای آزادی

در محیط طوفانزا ماهرانه در جنگ است ناخدای استبداد با خدای آزادی

دامن محبت را گر به خون کنی رنگین می توان تو را گفتن پیشوای آزادی

فرخی ز جان و دل می کند در این محفل دل نثار استقلال جان فدای آزادی

0/5

الف (این سروده را در سطح فکری بررسی کنید .

0/5

ب (موارد مشخص شده چه آرایه ای دارند ؟

0/5

ج (کدام بیت آرایه لف و نشر دارد ، آن را مشخص کنید .

0/5

د (در مصرع دوم بیت چهارم « را » به چه معناست ؟

19- متن زیر از مقالات چرند و پرند علی اکبر دهخدا نویسنده دوره ی بیداری است.

«ننه ، هان ! این زمین روی چیه ؟ روی شاخ گاو ، گاو روی چیه ؟ روی ماهی ، ماهی روی چیه ؟ روی آب ، آب روی چیه ؟ وای وای!

الهی روده ات بیره . چقدر حرف می زنی ! حوصله ام سر رفت ! آفتابه لگن هفت دست ، شام و ناهار هیچی ! گفت نخور ، خربزه و عسل با هم

نمی سازند ! نشنید و خورد . یک ساعت دیگر یارو را دید ، مثل مار به خودش می پیچید . گفت : نگفتم نخور . این دو با هم نمی سازند ؟ گفت :

حالا که این دو تا خوب با هم ساخته اند که من یکی را بردارند.....» علامه علی اکبر دهخدا

1

الف (دو مورد از ویژگی های نثر دهخدا را بیان کنید . ب) یک ضرب المثل و یک تشخیص در متن بیابید .

« یقین داشته باشید که همواره لایق بهترین ها هستید» عربلو